

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 317

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 24 januari 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Chinese megavarkensboerderijen - Handelsmogelijkheden voor Vlaanderen

Varkensproducent Muyuan Foods heeft momenteel al een megaboerderij in de buurt van Nanyang, waar meer varkens geproduceerd worden dan eender waar in de wereld. De bedoeling van het bedrijf is om daar uiteindelijk 84.000 zeugen en biggen te huisvesten en zo veruit de grootste varkenshouderij ter wereld te worden, die maar liefst tien keer zo groot zou moeten zijn als een gemiddeld bedrijf in de Verenigde Staten. Het uiteindelijke doel is om op de locatie meer dan 2 miljoen varkens per jaar te produceren. Met bedrijven als deze wil China volop inzetten op enorme, geïndustrialiseerde varkensfokkerijen, en afscheid nemen van de traditionele backyard-boerderijen.

Tijdens de gedachtewisseling in de commissie Landbouw over de aanpak van de crisis in de varkenssector werd China genoemd als een van de landen waarnaar we door de situatie met de Afrikaanse Varkenspest nog altijd niet kunnen exporteren. Dat geldt ook voor Taiwan, Australië en Zuid-Afrika. Wat het volume betreft, worden deze markten niet als de belangrijkste beschouwd, maar in het kader van vierkantsverwaarding zijn ze toch van belang.

1. Welke directe en/of indirecte gevolgen heeft deze opschaling van China van de varkensproductie voor het Vlaamse landbouwbeleid en de Vlaamse varkenssector? Op welke manier opent deze vernieuwde aanpak van China van de productie van varkensvlees toch mogelijkheden voor onze Vlaamse export? Acht de minister het opportuun om het Vlaamse varkensvlees nog meer in de verf te zetten als kwaliteitsproduct, door dit bijvoorbeeld te gaan vergelijken met bepaalde landen waar men altijd meer inzet op kwantiteit?
2. Welke landen weigeren nog altijd om Vlaams varkensvlees in te voeren, nadat ze dit vroeger wel deden? Welke gesprekken werden sinds augustus 2022 gevoerd om bepaalde van deze verboden op te heffen, en met wie waren deze gesprekken concreet? Welke bijkomende maatregelen/initiatieven zal de minister nemen om te proberen deze verboden op te heffen? In welke mate werden de hierboven vernoemde landen door andere partners vervangen om de leegte in het kader van de vierkantsverwaarding toch (deels) op te vullen, en in hoeverre is dat gelukt?
3. Hoeveel Vlaams varkensvlees werd in 2022 naar het buitenland geëxporteerd? Hoe verhoudt dit cijfer zich tot de jaarlijkse exportcijfers sinds 2012? Naar welke landen werd in 2022 het meeste varkensvlees geëxporteerd? Wat waren de exportcijfers naar China, Taiwan, Australië en Zuid-Afrika in de laatste vijf jaar voor de verboden op de invoer van Vlaams varkensvlees?

4. Hoeveel varkenshouders waren er eind 2022 nog in Vlaanderen? Hoe verhoudt dit cijfer zich tot het jaarlijks aantal varkenshouders sinds 2012? Graag een overzicht per provincie voor het jaar 2012 en 2022, of het meest recente beschikbare jaar.
5. Welke evoluties zijn merkbaar in de cijfers op deelvragen drie en vier, en hoe evalueert de minister deze? Waar is het volgens de minister opportuun om op een bepaalde manier in te grijpen/het beleid bij te sturen, en aan de hand van welke maatregelen/initiatieven zal hij dat trachten te doen?

ANTWOORD

op vraag nr. 317 van 24 januari 2023

van **STEFAN SINTOBIN**

1. De infrastructuur van Muyuan Foods is een voorbeeld van de enorme investeringen die in de Chinese varkensproductie gebeuren nadat Afrikaanse varkenspest (AVP) een ware ravage aanrichtte sinds midden 2018. Die dierziekte leidde tot een dramatische krimp van de Chinese varkensstapel en varkensvleesproductie.

De opschaling heeft geen rechtstreekse gevolgen voor de Vlaamse varkenssector. Er zijn wel indirecte gevolgen voor Vlaanderen:

- het resultaat van dit soort enorme investeringen is dat de Chinese productie snel en ook sneller dan verwacht herstelt en weer op niveau van voor de AVP-uitbraken komt. De invoervraag van China, die piekte in 2020 en 2021 is in 2022 duidelijk verzwakt. Vanuit de EU, en dan vooral uit Spanje, daalde het exportvolume in 2022. In 2023 zou de invoervraag opnieuw wat kunnen aantrekken, naarmate de Chinese economie herstelt;
- de sterke industrialisering van de Chinese varkensproductie leidt tot een fors gestegen vraag naar grondstoffen voor voeders. De moderne productie in China haalt daarbij lang niet de lage conversiegraad van bij ons. China zuigt enorme volumes grondstoffen naar zich toe. Dit leidt wereldwijd tot een stijging van de prijzen voor voedergranen.

VLAM promoot het Vlaamse varkensvlees binnen en buiten de EU. Vooral de kwaliteit en het vakmanschap van de Vlaamse producenten worden in de verf gezet. Onze thuismarkt, de interne markt, krijgt daarbij veel aandacht, maar ook buiten de Unie zoekt VLAM naar mogelijkheden. De doellanden zijn onder meer Vietnam, en de opnieuw geopende markten, zoals bijvoorbeeld Zuid-Korea, de Filipijnen, Zuid-Afrika en Japan. Maar ook minder voor de hand liggende bestemmingen worden geprospecteerd, zoals een aantal andere Afrikaanse landen en India. Dit zijn landen die als alternatief voor China en Taiwan kunnen gelden, waar de koopkracht en dus de prijzen beduidend lager liggen dan in China.

2. De voornaamste landen die nog steeds een embargo hebben ingesteld tegen de invoer van varkensvlees uit België zijn Vietnam en China. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) volgt de besprekingen op, maar voorlopig zit er weinig beweging in deze dossiers doordat de embargo's eerder op politiek niveau vastzitten.
3. Bijlage 1 geeft de Vlaamse exportcijfers van varkensvlees in de eerste 10 maanden van het jaar weer, uitgedrukt in kg, voor de periode 2014-2022. Deze cijfers zijn gebaseerd op de Vlaamse gegevens (vanaf 2014) ter beschikking gesteld door de Nationale Bank van België. Omdat we voor 2022 enkel over de eerste 10 maanden beschikken, hebben we voor de eerdere jaren enkel met dezelfde periode rekening gehouden. Hieruit blijkt dat de exporthoeveelheid in 2022 duidelijk lager ligt dan voorgaande jaren.

Bijlage 2 somt de belangrijkste landen op voor de Vlaamse export van varkensvlees in de eerste 10 maanden van 2022, met vermelding van het aandeel in de totale Vlaamse export van varkensvlees.

Bijlage 3 toont de jaarlijkse Vlaamse export van varkensvlees naar China, Taiwan, Zuid-Afrika en Australië gedurende de eerste 10 maanden van het jaar, uitgedrukt in kg, en voor de periode 2014-2018.

4. Volgens de resultaten van de landbouwenquête van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) waren er in 2021 in Vlaanderen 3490 bedrijven met varkens. In 2012 waren er 4720 bedrijven met varkens in Vlaanderen. In bijlage 4 staat het aantal bedrijven met varkens per provincie. Er zijn nog geen gegevens beschikbaar voor 2022.
5. De cijfers tonen duidelijk een neerwaartse evolutie aan, wat de moeilijke situatie illustreert waarin de sector zich in Vlaanderen bevindt. Dit ondanks de cluster van knowhow, het sterk uitgebouwde economische weefsel dat de sector door de jaren heen heeft opgebouwd en het positieve handelssaldo van ruim 1 miljard euro. Aan de basis liggen meerdere oorzaken. Enerzijds kon de sector door de AVP niet profiteren van de importboost 2019/2020 naar China, terwijl andere Europese lidstaten forse winsten konden boeken. Het feit dat het dossier geen enkele vooruitgang boekte sinds het herwinnen van de AVP-vrije status, is deels te verklaren door de verzwakte diplomatieke relaties die ons land met de Volksrepubliek heeft. Anderzijds vergt de productie van varkens en varkensvlees investeringen op langere termijn. Daarvoor is een stabiel en duidelijk beleids- en vergunningenkader nodig, dat een toekomstperspectief inhoudt.

BIJLAGEN

1. [Vlaamse export van varkensvlees in de eerste 10 maanden van het jaar, uitgedrukt in kg, voor de periode 2014-2022.](#)
2. [Belangrijkste landen voor de Vlaamse export van varkensvlees in de eerste 10 maanden van 2022 en procentueel aandeel in de totale Vlaamse export van varkensvlees](#)
3. [Jaarlijkse Vlaamse export van varkensvlees naar specifieke landen in de eerste 10 maanden van het jaar, uitgedrukt in kg, voor de periode 2014-2018](#)
4. [Aantal bedrijven met varkens in Vlaanderen per provincie in 2012 en 2021](#)